

undergives tvangsbehandling. Der skal endvidere efter anmodning fra patienten beskikkes en patientrådgiver ved fiksering m.v. Af § 24, stk. 2, fremgår det, at patientrådgiveren skal vejlede og rådgive patienten med hensyn til alle forhold i forbindelse med indlæggelse, ophold og behandling på psykiatrisk afdeling. Patientrådgiveren skal endvidere bistå patienten med iværksættelse og gennemførelse af eventuelle klager.

Psykiatrilovens § 25 indeholder regler om fremgangsmåden ved beskikkelse af patientrådgivere. Efter § 25, stk. 1, antager statsamtmanden efter ansøgning et antal patientrådgivere. En fortegnelse over disse fordeles mellem de enkelte psykiatriske afdelinger i det område, som statsamtet dækker. Beskikkelse sker i det enkelte tilfælde ved, at den vagthavende sygeplejerske hurtigst muligt underretter patientrådgiveren om tvangsindgrebet og beskikkelsen. Patientrådgiverne beskikkes efter tur i den rækkefølge, hvori de er optaget på fortegnelsen, jf. § 25, stk. 2.

Ifølge § 25, stk. 3, skal patienten have lejlighed til at udtale sig om den påtænkte beskikkelse. Fremsætter patienten i den forbindelse anmodning om at få beskikket en anden patientrådgiver, som er optaget på fortegnelsen, skal overlægen så vidt muligt imødekomme en sådan anmodning. Fremsætter patienten anmodning om beskikkelse af en person, som ikke er optaget på fortegnelsen, sker der ifølge § 25, stk. 4, foreløbig beskikkelse af den person, der står for tur, jf. § 25, stk. 2. Statsamtmanden træffer i så fald bestemmelse om, hvorvidt den af patienten foreslåede person kan beskikkes, idet patientens anmodning som udgangspunkt skal imødekommes, medmindre dette er utilrådeligt.

Om ophør af beskikkelse er det i § 28 fastsat, at beskikkelsen bortfalder samtidig med, at tvangsindgrebet bringes til ophør, idet patientrådgiveren dog skal bistå patienten i forbindelse med klager, som allerede er iværksat, eller som samtidig iværksættes.

Ved kortvarige tvangsindgreb, der er bragt til ophør inden patientrådgiverens første besøg, bortfalder beskikkelse dog først, når besøget har fundet sted.

I §§ 26 og 27 er der fastsat regler om patientrådgiverens kontakt til patienten og om de oplysninger, som personalet skal give patientrådgiveren, for at den pågældende kan udføre sit hverv. Efter § 26 skal patientrådgiveren besøge patienten snarest muligt efter beskikkelsen og til stadighed holde sig i forbindelse med denne. Første besøg skal aflægges inden 24 timer efter beskikkelsen, og besøg skal herefter finde sted mindst én gang om ugen og i øvrigt efter behov. Patientrådgiveren har endvidere ret til fri og uhindret personlig, skriftlig og telefonisk forbindelse med patienten. Patientrådgiveren skal også have en-

hver oplysning, som er nødvendig for, at denne kan varetage sit hverv på forsvarlig måde. Må en oplysning af lægelige grunde ikke gives til patienten, må den dog heller ikke gives til patientrådgiveren, jf. § 27.

De ovennævnte bestemmelser suppleres i psykiatrilovens § 29 af en bemyndigelsesbestemmelse, hvorefter justitsministeren fastsætter nærmere regler om antagelse og beskikkelse af patientrådgivere, deres opgaver og nærmere beføjelser samt honorar. I medfør bl.a. af denne bestemmelse er udstedt bekendtgørelse nr. 32 af 17. januar 1995 om patientrådgivere og bistandsværger. I denne bekendtgørelse er der bl.a. givet nærmere regler om antagelse og beskikkelse af patientrådgivere og bistandsværger og om ophør af sådanne beskikkelser, jf. bekendtgørelsens kap. 1-2, 4 og 6. Der er endvidere fastsat nærmere regler om patientrådgiverens og bistandsværgerens opgaver og beføjelser, jf. kap. 3 og 5. Endelig rummer kap. 7 bestemmelser om vederlag til patientrådgivere og bistandsværger.

I den forbindelse fremgår bl.a., at vederlaget til beskikkede patientrådgivere, der er optaget på fortegnelsen over patientrådgivere, normalt udgør 800 kr. ved tvangsindgreb af en varighed på 0-7 dage, 1.200 kr. ved tvangsindgreb af en varighed på 8-30 dage og 1.600 kr. for hver påbegyndte 3. måned ved tvangsindgreb af en varighed på mere end 30 dage, jf. § 31, stk. 1 og 2, og § 33, stk. 2. Dette vederlag dækker ud over honorar for patientrådgiverens arbejde i forbindelse med besøg, retsmøder, klagesager m.v. tillige de udgifter, der er forbundet med hvervet, herunder udgifter til telefon m.v., jf. § 33, stk. 1. Honorar m.v. udbetales af sygehusmyndigheden.

Ved bekendtgørelse nr. 32 af 17. januar 1995 blev vederlaget til patientrådgiverne forhøjet i forhold til tidligere, mens de hidtil gældende regler for tildeling blev bibeholdt.

Herudover er der ved bekendtgørelse nr. 928 af 22. oktober 1996 om ændring af bekendtgørelse om patientrådgivere og bistandsværger gennemført en ordning, der indebærer, at de patientrådgivere, der er antaget af statsamtterne, ved siden af det takstmæssige vederlag har krav på godtgørelse af udgifter til befordring efter de takster, der gælder for ansatte i staten. Ordningen har været gældende siden den 1. januar 1996.

Patientrådgivere, der ikke er optaget på fortegnelsen over patientrådgivere, har krav på godtgørelse af udgifter til befordring til indtil 5 besøgsrejser årligt efter de regler, der gælder for ansatte i staten, jf. bekendtgørelsens § 31, stk. 3, 1. pkt.

Af psykiatrilovsundersøgelsen fremgår det, at patientrådgiverne generelt er tilfredse med hvervet og